

Warszawa, 6 grudnia 2021r.

KL/465/316/KO/2021

Pan

Maciej Miłkowski

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu Konfederacji Lewiatan chciałbym przekazać uwagi do projektów rozporządzeń zmieniających rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymogów, jakim powinien odpowiadać lokal apteki oraz w sprawie wykazu pomieszczeń wchodzących w skład powierzchni podstawowej i pomocniczej apteki.

Sukces prowadzonego w aptekach w całej Polsce programu szczepień przeciwko COVID-19 wyraźnie pokazał, że są one odpowiednio przygotowane, aby przeprowadzać szczepienia ochronne z poszanowaniem wszelkich określonych prawem wymogów i standardów. Nie byłoby to jednak możliwe, gdyby nie pewna elastyczność w organizacji aptecznych punktów szczepień, którą przyznano przedsiębiorcom. Kluczowe było wprowadzenie rozwiązań umożliwiających sprawne i bezpieczne wykonywanie szczepień przeciw COVID-19 z odpowiednim poszanowaniem intymności i godności pacjenta przy dostosowaniu wybranych pomieszczeń wchodzących w skład apteki.

W naszej ocenie projekty rozporządzeń wymagają istotnego przeformułowania. W pierwszej kolejności zwracamy uwagę na obowiązek zagwarantowania osobnego wejścia zewnętrznego do pomieszczenia przeznaczonego do przeprowadzania szczepień ochronnych przeciw COVID-19 lub grypie. Może się to wiązać z koniecznością przebudowy lokalu apteki, co wymaga znacznych nakładów finansowych, a w wielu sytuacjach będzie fizycznie niewykonalne.

Ponadto zainteresowanie szczepieniami przeciw COVID-19, szczególnie w mniejszych miejscowościach, pokazuje, że apteki i pracujący w nich farmaceuci mogą odgrywać ważną rolę w zwiększeniu poziomu immunizacji społeczeństwa. Jest to szczególnie istotne wobec utrzymujących się od lat na niskim poziomie wskaźników wszczepialności przeciw grypie, nawet w grupach obarczonych wysokim ryzykiem powikłań w wyniku zachorowań. Podnoszenie stopnia wyszczepialności wymaga jednak likwidacji barier w dostępie do szczepień oraz promocji profilaktyki chorób zakaźnych w aptekach.

Proponowane zmiany natomiast nie tylko przyczynią się do zahamowania wzrostu liczby aptek biorących udział w Narodowym Programie Szczepień, a wręcz mogą doprowadzić do ich całkowitego wyeliminowania, gdyż nie będą one w stanie sprostać wymogom lokalowym.

Poniżej przedstawiamy uwagi do projektowanych zapisów oraz propozycje rozwiązań, odnoszące się do poszczególnych zagadnień.

1. Izba przyjęć pacjentów dostępna z zewnątrz apteki

W naszej ocenie wymóg ten jest nierealistyczny i może prowadzić do całkowitego wyeliminowania apteki z rynku szczepień. Wydaje się, że projektodawca nie wziął pod uwagę sytuacji, w których często zapewnienie dodatkowego wejścia nie byłoby nawet fizycznie możliwe z uwagi na charakter budynku czy lokalizację placówki, np. budynki będące pod ochroną konserwatora zabytków.

Kolejną kwestią przemawiającą przeciwko przyjęciu projektowanego przepisu są wysokie koszty związane z jego wdrożeniem, w sytuacjach gdyby teoretycznie było to możliwe. Samo dostosowanie lokalu apteki do dotychczasowych wymogów wiązało się z poniesieniem przez prowadzącego ją przedsiębiorcę znaczących wydatków. Konieczność przeznaczenia kolejnych funduszy na przebudowę placówki aptecznej może nie tylko pozostawać poza zasięgiem niektórych podmiotów, w szczególności prowadzących apteki indywidualne, a wręcz przewyższać zyski z przeprowadzania szczepień.

Wobec powyższego zasadne wydaje się całkowite zrezygnowanie z obowiązku posiadania odrębnego wejścia z zewnątrz apteki.

2. Miejsce dedykowane świadczeniu usług opieki farmaceutycznej

Uważamy, że nie powinno się wyodrębniać całego osobnego pomieszczenia. Wysoka efektywność procesu szczepień w aptekach pokazała, że dotychczas przyjęte rozwiązania są wystarczające dla realizacji podstawowego celu, jakim jest sprawne i bezpieczne zaszczepienie pacjenta. Wprowadzenie wymogu posiadania specjalnie wyposażonej izby przyjęć (szatnia, umywalka, urządzenia chłodnicze) jest w naszej ocenie zbędne i niekonieczne.

Niezależnie od powyższego, wątpliwości budzi również aspekt semantyczny. „Izba przyjęć” kojarzy się przede wszystkim ze Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym, a nie profilaktyką. Wobec tego proponujemy zmianę określenia na „miejsce dedykowane świadczeniu usług opieki farmaceutycznej”.

3. Szatnia stanowiąca przedsionek izby przyjęć pacjentów

Podobnie daleko idący jest obowiązek posiadania szatni, mającej stanowić przedsionek izby przyjęć pacjentów. Niezależnie od warunków technicznych, jakie powinno spełniać takie pomieszczenie, jest to wymóg wysoce surowy, nienakładany na inne punkty szczepień jak, np. drive-thru czy szczepionkobusy.

Uważamy, że samo wyznaczenie miejsca na odzież wierzchnią dla pacjenta będzie wystarczające dla wywiązania się z tego obowiązku.

4. Archiwum wyposażone w zamykaną na klucz szafę służącą do przechowywania dokumentacji medycznej

Nie ma potrzeby tworzenia osobnego archiwum do przechowywania dokumentacji medycznej. Może być to archiwum wspólne z tym, w którym przechowywane są recepty, dodatkowo zabezpieczone przed dostępem osób trzecich – szafka zamykana na klucz. Uzupełniająco należy wprowadzić możliwość dalszej archiwizacji (po 5 latach) w innym, spełniającym warunki przechowywania dokumentacji zgodnie z RODO, miejscu.

5. Urządzenia chłodnicze do przechowywania szczepionek i odpadów medycznych

Naszym zdaniem są to kolejne kosztowne rozwiązania, które jednocześnie nie wpłyną na bezpieczeństwo wykonywania szczepień w aptekach. Do tej pory szczepionki (także przeciwko grypie) były z powodzeniem przechowywane w lodówkach lub szafach chłodniczych z urządzeniem do pomiaru temperatury, stanowiących podstawowe wyposażenie każdej placówki aptecznej. Nie uważamy również za zasadną potrzebę całodobowego rejestrowania temperatury odpadów medycznych powstałych w związku z wykonywaniem szczepień.

6. Okres przejściowy

Niezależnie od oceny słuszności proponowanych rozwiązań, obawy budzi również wyjątkowo krótki okres przejściowy na dostosowanie aptek poprzez wydzielenie izby przyjęć pacjentów dostępnej z zewnątrz. Postulujemy o jego wydłużenie, do co najmniej 2 lat, tak by ewentualna przebudowa lokalu apteki była możliwa.

Doświadczenia ostatnich miesięcy pokazują jednak, że założone cele, polegające na osiągnięciu poziomu zaszczepienia społeczeństwa umożliwiającego zapanowanie nad pandemią COVID-19 (a w dalszej kolejności – zwiększenia wskaźników wszczepialności przeciw grypie), mogą być z powodzeniem realizowane z wykorzystaniem obecnej infrastruktury, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego bezpieczeństwa pacjentów, personelu oraz pozostałych osób odwiedzających aptekę. W związku z tym nie widzimy potrzeby zmiany sprawdzonego i skutecznego modelu funkcjonowania apteki, jako punktu szczepień.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan